

SAOPĆENJE

FIRST RELEASE

Obavezni ste da prilikom dozvoljenih radnji, u svom proizvodu ili aplikaciji navedete izvor podataka.
You are required to specify a data source when allowed in your product or application.

GODINA/YEAR XI

SARAJEVO, 30.09.2024.

BROJ/NUMBER 1

POSLOVNE STATISTIKE BUSINESS STATISTICS

Strane podružnice u Bosni i Hercegovini (Inward FATS) za 2022. Foreign Affiliates in Bosnia and Herzegovina (Inward FATS) for 2022

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje saopćenje o stranim podružnicama u Bosni i Hercegovini (Inward FATS) za 2022. godinu.

Saopćenje sadrži osnovne varijable koje se zahtjevaju EU Regulativom 2019/2152 za ovu oblast statistike, a odnose se na preduzeća koja su u većinskom stranom vlasništvu (50% i više stranog vlasništva).

Broj stranih podružnica u Bosni i Hercegovini iznosio je 1 144, što je 1,4% od ukupnog broja poslovnih subjekata (preduzeća i preduzetnici) obuhvaćenih strukturnim poslovnim statistikama (SPS obuhvat). Najveće učešće stranih podružnica je u područjima Prerađivačka industrija (26,7%) i Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala (23,4%).

U stranim podružnicama angažirano je 15,1% od ukupnog broja zaposlenih u SPS obuhvatu. Struktura zaposlenih u stranim podružnicama pokazuje da je najveći dio zaposlenih angažiran u područjima Prerađivačka industrija (51,2%) i Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala (23,4%).

Posmatrano po zemljama porijekla, 58,2% stranih podružnica je iz zemalja članica Evropske unije koje zapošljavaju 68,3% zaposlenih u stranim podružnicama, a 41,8% iz zemalja koje nisu članice Evropske unije sa 31,7% zaposlenih.

Učešće stranih podružnica u ukupno ostvarenoj dodanoj vrijednosti po faktorskim troškovima SPS obuhvata je bilo 21,5%. Prerađivačka industrija u stranim podružnicama učestvovala je sa 44,6%, i Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala sa 25,7%.

Agency for Statistics of Bosnia and Herzegovina publishes first release on the foreign affiliates in Bosnia and Herzegovina (Inward FATS) for 2022.

First release contains main variables in accordance with EU Regulation 2019/2152 in this field of statistics. Data are relating to enterprises that are have majority foreign ownership (50% and more foreign ownership).

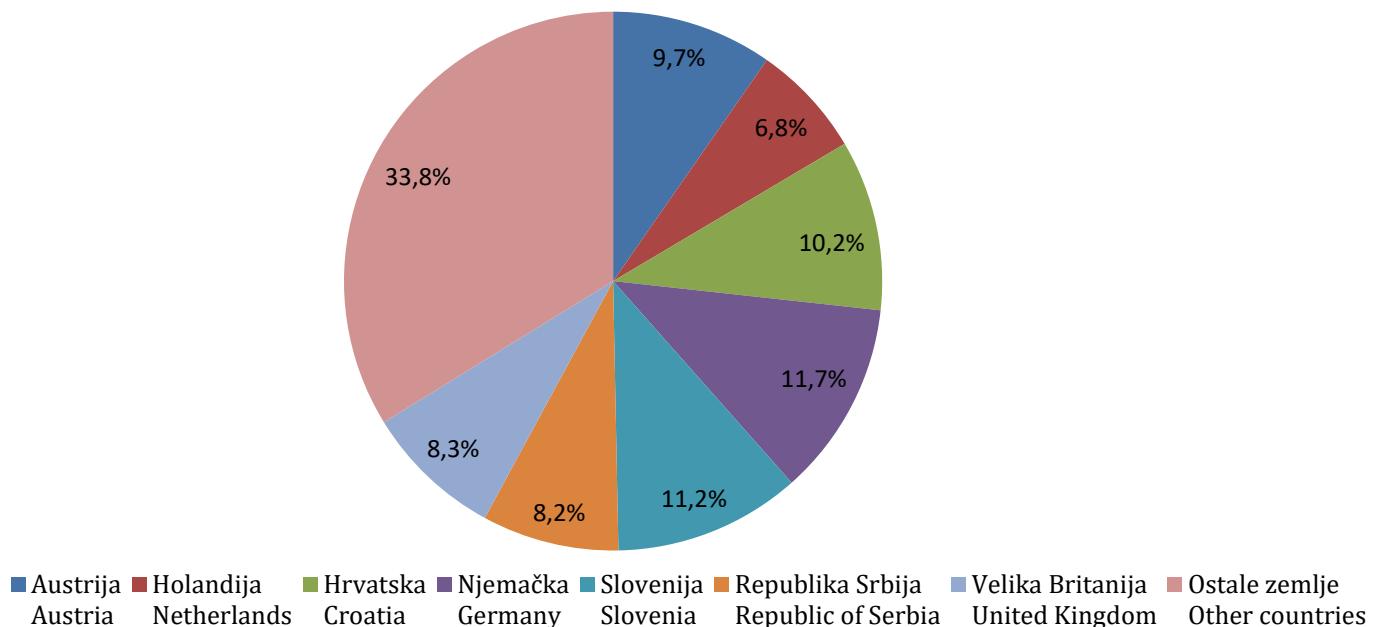
The number of foreign affiliates in Bosnia and Herzegovina amounted to 1 144 which is 1.4% of the total number of business entities (enterprises and entrepreneurs) covered by structural business statistics (SBS coverage). The largest number of foreign affiliates is in sections Manufacturing (26.7%) and Wholesale and retail trade; repair or motor vehicles and motorcycles (23.4%).

15.1% of the total number of persons employed in SBS coverage is engaged in foreign affiliates. Employment structure in foreign affiliates shows that the largest part of persons employed is engaged in sections Manufacturing (51.2%) and Wholesale and retail trade; repair or motor vehicles and motorcycles (23.4%).

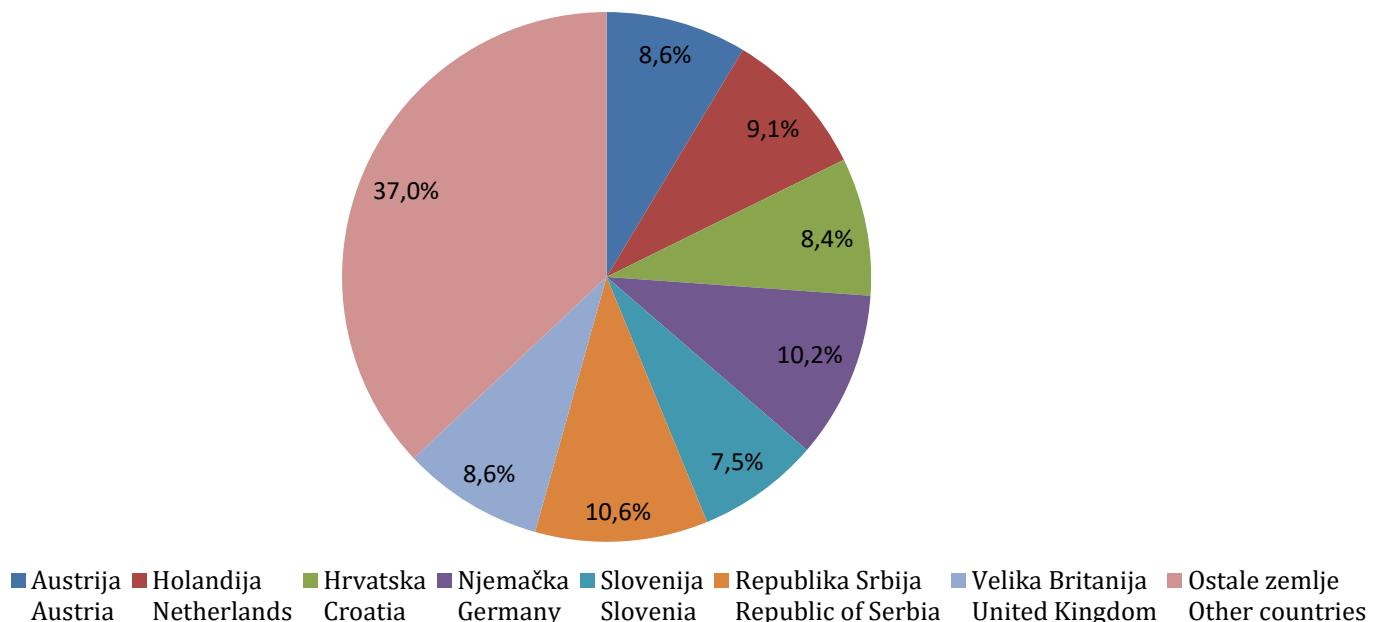
Observed by countries of origin, 58.2% of foreign affiliates originate from EU member countries which employ 68.3% of employed in foreign affiliates and 41.8% from countries outside the European Union with 31.7% of employed.

The share of foreign affiliates in the total realised value added at factor costs in SBS coverage was 21.5%. Manufacturing had a share of 44.6% and Wholesale and retail trade; repair or motor vehicles and motorcycles 25.7% in foreign affiliates.

Grafikon 1. Učešće zemalja u broju zaposlenih osoba stranih podružnica
Graph 1. Share of countries in the number of persons employed of foreign affiliates

Grafikon 2. Učešće zemalja u dodanoj vrijednosti stranih podružnica
Graph 2. Share of countries in the value added of foreign affiliates

63,0% dodane vrijednosti po faktorskim troškovima stranih podružnica je iz sedam zemalja i to: Republike Srbije (10,6%), Njemačke (10,2%), Holandije (9,1%), Austrije (8,6%), Velike Britanije (8,6%), zatim iz Hrvatske (8,4%) i Slovenije (7,5%).

63.0% of the value added at factor costs of foreign affiliates is from seven countries, namely: Republic of Serbia (10.6%), Germany (10.2%), Netherlands (9.1%), Austria (8.6%), United Kingdom (8.6%), then from Croatia (8.4%) and Slovenia(7.5%)

Tabela 1. Osnovne varijable o stranim podružnicama (Inward FATS) prema području KD BiH 2010 (NACE Rev. 2), 2022.

Table 1. Basic variables of foreign affiliates (Inward FATS), according to Section KD BiH 2010 (NACE Rev. 2), 2022

KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Područja djelatnosti	Broj podružnica <i>Number of affiliates</i>	Broj zaposlenih osoba <i>Number of persons employed</i>	Promet <i>Turnover</i>	Dodata vrijednost po faktorskim troškovima <i>Value added at factor cost</i>	Troškovi zaposlenika <i>Personnel costs</i>	KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Sections of activity
				hiljade KM, thousand KM		

UKUPNO OBUVHAĆENE DJELATNOSTI	1 144	90 803	25 968 120	5 645 031	2 384 023		TOTAL OF COVERED ACTIVITIES
B VAĐENJE RUDA I KAMENA	22	2 780	286 202	182 706	92 430	B	MINING AND QUARRYING
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRija	306	46 465	9 628 953	2 516 970	1 100 520	C	MANUFACTURING
D PROIZVODNJA I SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	43	426	2 355 391	166 942	15 911	D	ELECTRICITY, GAS, STEAM AND AIR CONDITIONING SUPPLY
E SNABDIJEVANJE VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, UPRAVLJANJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	11	467	202 089	31 262	11 665	E	WATER SUPPLY; SEWERAGE, WASTE MANAGEMENT AND REMEDIATION ACTIVITIES
F GRAĐEVINARSTVO	44	1 093	302 931	103 354	42 542	F	CONSTRUCTION
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	268	21 266	11 166 842	1 449 743	530 241	G	WHOLESALE AND RETAIL TRADE; REPAIR OF MOTOR VEHICLES AND MOTORCYCLES
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	33	1 280	292 921	62 319	33 478	H	TRANSPORTATION AND STORAGE
I DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE (HOTELIJERSTVO I UGOSTITELJSTVO)	27	619	43 871	23 724	12 397	I	ACCOMMODATION AND FOOD SERVICE ACTIVITIES
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	66	8 183	1 048 906	689 361	309 701	J	INFORMATION AND COMMUNICATION
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	183	614	134 773	67 943	15 518	L	REAL ESTATE ACTIVITIES

Tabela 1. Osnovne varijable o stranim podružnicama (Inward FATS) prema području KD BiH 2010 (NACE Rev. 2), 2022.

*Table 1. Basic variables of foreign affiliates (Inward FATS), according to Section KD BiH 2010 (NACE Rev. 2), 2022
nastavak/continued*

KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Područja djelatnosti	Broj podružnica <i>Number of affiliates</i>	Broj zaposlenih osoba <i>Number of persons employed</i>	Promet <i>Turnover</i>	Dodata vrijednost po faktorskim troškovima <i>Value added at factor cost</i>	Troškovi zaposlenika <i>Personnel costs</i>	KD BiH 2010 (EU NACE Rev. 2) Sections of activity
				hiljade KM, <i>thousand KM</i>		
M STRUČNE, NAUČNE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	67	2 160	141 986	95 355	71 499	M PROFESSIONAL, SCIENTIFIC AND TECHNICAL ACTIVITIES
N ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	50	3 771	191 104	160 474	112 672	N ADMINISTRATIVE AND SUPPORT SERVICE ACTIVITIES
P OBRAZOVANJE	D	D	D	D	D	P EDUCATION
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE POMOĆI	5	297	37 967	22 141	10 581	Q HUMAN HEALTH AND SOCIAL WORK ACTIVITIES
R UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	15	1 254	127 994	68 327	22 104	R ARTS, ENTERTAINMENT AND RECREATION
S OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	A	A	A	A	A	S OTHER SERVICE ACTIVITIES

A-primarna povjerljivost. Podatak je povjerljiv ukoliko sadrži manje od tri statističke jedinice.

A-primary confidentiality. Data is confidential if it includes less than three statistical units.

D-sekundarna povjerljivost. Podatak se prikriva kako bi se onemogućilo otkrivanje primarno povjerljivih podataka.

D-secondary confidentiality. Data is protected in order to prevent disclosure of primary confidential data.

Tabela 2. Osnovne varijable o stranim podružnicama (Inward FATS) po zemljama, 2022.

Table 2. Basic variables of foreign affiliates (Inward FATS) by countries, 2022

Zemlje <i>Countries</i>	Broj podružnica <i>Number of affiliates</i>	Broj zaposlenih osoba <i>Number of persons employed</i>	Promet <i>Turnover</i>	Dodata vrijednost po faktorskim troškovima <i>Value added at factor cost</i>	Troškovi zaposlenika <i>Personnel costs</i>	hiljade KM, thousand KM
				hiljade KM, thousand KM		
STRANE PODRUŽNICE U BOSNI I HERCEGOVINI	1 144	90 803	25 968 120	5 645 031	2 384 023	FOREIGN AFFILIATES IN BOSNIA AND HERZEGOVINA
Države članice EU, ukupno	666	62 039	16 675 056	3 548 182	1 533 713	EU member states, total
Austrija	118	8 791	3 001 645	486 422	231 470	<i>Austria</i>
Holandija	38	6 181	1 597 805	513 027	170 196	<i>Netherlands</i>
Hrvatska	131	9 300	3 902 316	475 862	236 194	<i>Croatia</i>
Italija	53	8 097	935 441	319 148	150 326	<i>Italy</i>
Kipar	15	655	394 431	54 560	21 028	<i>Cyprus</i>
Luksemburg	18	1 889	291 442	121 633	47 235	<i>Luxembourg</i>
Njemačka	104	10 647	1 593 270	575 801	264 001	<i>Germany</i>
Slovenija	104	10 197	3 270 736	421 346	223 213	<i>Slovenia</i>
Švedska	19	1 233	195 093	75 259	44 086	<i>Sweeden</i>
Ostale članice EU	66	5 049	1 492 877	505 124	145 964	<i>Other EU member states</i>
Države izvan EU, ukupno	478	28 764	9 293 064	2 096 849	850 310	Non-EU member states, total
Republika Srbija	113	7 466	1 836 525	596 043	210 535	<i>Republic of Serbia</i>
Ruska Federacija	6	1 243	1 288 976	90 303	37 889	<i>Russian Federation</i>
Švicarska	36	5 191	2 496 743	365 229	159 694	<i>Switzerland</i>
Turska	26	2 594	699 987	234 869	83 785	<i>Turkey</i>
Velika Britanija	35	7 552	1 455 170	487 593	201 497	<i>United Kingdom</i>
SAD	17	1 541	84 903	77 681	68 852	<i>USA</i>
Ostale države izvan EU	245	3 177	1 430 760	245 131	88 058	<i>Other non-EU member states</i>

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Inward FATS opisuje ukupnu aktivnost stranih podružnica/preduzeća u zemlji. Strana podružnica/preduzeće, u smislu Inward FATS je preduzeće koje je rezident u datoru zemlji, ali je pod kontrolom institucionalne jedinice izvan te zemlje. To su poslovni subjekti u kojima je učešće stranog kapitala (jedne zemlje ili više zemalja) u ukupnom kapitalu 50% i više.

Od 2017. godine obuhvat stranih podružnica je proširen na preduzeća sa manje od 20 zaposlenih što se odrazilo na povećanje broja stranih podružnica.

Od 2021. kao referentne godine statistika stranih podružnica u Bosni i Hercegovini se proizvodi u skladu sa zahtjevima nove EU Regulative za poslovne statistike. Obuhvat stranih podružnica je proširen na privatna preduzeća iz područja P, Q, R i oblast 96 iz područja S.

Pravna osnova

Pravna osnova za proizvodnju Inward FATS statistike su tri zakona o službenoj statistici, državni i entitetski programi kao i godišnji statistički planovi koji sadrže opširne informacije o sadržaju istraživanja, rezultatima, obavezama i rokovima. U Evropskoj uniji, FATS statistika je propisana Regulativom za poslovne statistike br. 2019/2152 i Regulativom za implementaciju br. 2020/1197.

Cilj istraživanja

Cilj Inward FATS statistike jest da pokaže učešće ovih poslovnih subjekata u domaćoj ekonomiji i njihov uticaj na nju. Podaci Inward FATS-a pokazuju koliko zaposlenih radi u stranim podružnicama/preduzećima, koliki promet je ostvaren, kolika je stvorena dodana vrijednost itd. na geografskom području te zemlje.

Okvir i izvori podataka

Preduzeća koja ulaze u okvir su preduzeća koja se nalaze u većinskom stranom vlasništvu. Okvir preduzeća je dobijen na osnovu liste Centralne banke BiH iz istraživanja o Stranim direktnim investicijama. Lista Centralne banke BiH sadrži podatke o zemlji ili zemljama stranog vlasnika i njihovo učešće u vlasništvu.

U okvir su ušla sva preduzeća sa date liste sa 50% i više stranog vlasništva kao i preduzeća koja su kroz Godišnje strukturno poslovno statističko istraživanje za preduzeća sa 20 i više zaposlenih za 2022. godinu odgovorila da se nalaze u većinskom stranom vlasništvu.

Kombinacijom ova dva izvora dobijen je okvir za proizvodnju Inward FATS varijabli za BiH.

Rezultati stranih podružnica se proizvode na osnovu podataka dobijenih kroz istraživanje za preduzeća sa 20 i više zaposlenih, a za ostala preduzeća koriste se administrativni izvori podataka.

Definicije varijabli koje se zahtjevaju EU FATS Regulativom su identične sa definicijama varijabli Strukturnih poslovnih statistika (SPS) tako da se Inward FATS varijable proizvode na osnovu utvrđenog okvira i SPS varijabli.

NOTES ON METHODOLOGY

Inward FATS describes the overall activity of foreign affiliates/enterprises in the country. A foreign affiliates/enterprises in terms of Inward FATS is an enterprise resident in the compiling country over which an institutional unit not resident in the compiling country has control. These are enterprises in which the share of foreign capital (one or more countries) in the total capital is 50% and more.

Since 2017, the coverage of foreign affiliates statistics has been extended to enterprises with less than 20 persons employed which has resulted in an increase in the number of foreign affiliates.

From 2021, as a reference year, statistics of foreign affiliates in BiH are produced in accordance with the requirements of the new EU Regulation on Business Statistics. The coverage of foreign affiliates has been extended to private enterprises from sections P, Q, R and division 96 from section S.

Legal basis

The legal basis for the production of Inward FATS are three laws of Official Statistics, state and entity programs and the annual statistical plans that include comprehensive information on the content of survey, results, responsibilities and deadlines. In the European Union, FATS is regulated by EU Regulation for Business Statistics No 2019/2152 and implementing Regulation No 2020/1197.

The aim of survey

The main objective of Inward FATS is to show the share and influence of these enterprises on the domestic economy. Inward FATS data show how many employees work in the foreign affiliates/enterprises, how much turnover was realized, what is the value added, etc. in the geographical area of the country.

Frame and sources of data

Enterprises which are included in the frame are enterprises with majority foreign ownership. The frame was obtained based on List of the Central Bank of Bosnia and Herzegovina from the Survey on foreign direct investment. List of the Central Bank of Bosnia and Herzegovina contains data on country or countries of foreign owner and their share in ownership.

The frame contains all enterprises with 50% and more foreign ownership from given lists as well as the enterprises which through Annual structural business statistical survey for the enterprises with 20 and more persons employed for 2022 responded that they are in majority foreign ownership.

Framework for the production of Inward FATS variables for BiH was obtained by combining these two sources.

The results of Inward FATS are produced on the basis of survey data for enterprises with 20 and more persons employed and for other enterprises administrative data sources are used.

Definitions of variables that require by the EU FATS Regulation are identical to the definitions of the variables of Structural Business Statistics (SBS) so that the Inward FATS variables are produced based on the established framework and SBS variables.

Jedinice posmatranja

Podaci objavljeni u ovom saopćenju se odnose na preduzeća kao jedinicu posmatranja.

Obuhvat

Inward FATS u skladu sa EU Regulativom obuhvata preduzeća sa 50% i više stranog vlasništva, a koja su prema glavnoj djelatnosti svrstana u sljedeća područja djelatnosti: B – Vađenje ruda i kamena, C – Prerađivačka industrija, D – Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, E – Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom, te djelatnosti sanacije okoliša, F - Građevinarstvo, G – Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala, H – Prijevoz i skladištenje, I – Djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (Hotelijerstvo i Ugostiteljstvo), J – Informacije i komunikacije, L – Poslovanje nekretninama, M – Stručne, naučne i tehničke djelatnosti, N – Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, P – Obrazovanje (privatni sektor), Q – Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne pomoći (privatni sektor), R- Umjetnost, zabava i rekreacija (privatni sektor) i S – Ostale uslužne djelatnosti (oblasti 95 i 96).

Podaci objavljeni u ovom saopćenju odnose se na preduzeća u većinskom stranom vlasništvu.

Definicije varijabli

Broj podružnica

Broj podružnica obuhvata sve podružnice koje se bave tržišnom proizvodnjom i koje su u većinskom stranom vlasništvu.

Broj zaposlenih osoba

Broj zaposlenih osoba definiše se kao ukupan broj osoba koje rade u jedinici posmatranja (uključujući vlasnike koji rade, partnere koji redovno rade u jedinici, i neplaćene članove porodice koji redovno rade u jedinici), kao i osobe koje rade izvan jedinice kojoj pripadaju i koja ih plaća (npr. trgovački predstavnici, dostavljači, timovi za popravke i održavanje). Podatak uključuje osoblje odsutno kraći vremenski period (npr. bolovanje, plaćeno odsustvo ili vanredno odsustvo), i također osoblje u štrajku, ali ne osoblje odsutno na neodređeni period. Također se uključuju radnici sa skraćenim radnim vremenom koji se takvim smatraju u skladu sa zakonom i koji su na platnom spisku, kao i sezonski radnici, pripravnici i radnici koji rade kod kuće, a na platnom su spisku jedinice promatrana. Kategorija neplaćeni članovi porodice odnosi se na osobe koje žive sa vlasnikom jedinice promatrana i rade regularno za tu jedinicu, ali nemaju ugovor o usluzi i ne primaju fiksni iznos plaće za rad koji obavljaju. Broj zaposlenih osoba isključuje radnu snagu angažovanu putem agencija za zapošljavanje ili posredovanje u zapošljavanju.

Observation units

Data published in this first release refer to the enterprise as a observation unit.

Coverage

Inward FATS in accordance with EU Regulation includes enterprises with 50% and more foreign ownership that are, according to their main activity, categorized into the following section of activity: B - Mining and quarrying, C - Manufacturing, D - Electricity, gas, steam and air conditioning supply, E - Water supply, sewerage, waste management and remediation activities, F - Construction, G - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles, H - Transportation and storage, I - Accommodation and food service activities, J - Information and communication, L - Real estate activities, M - Professional, scientific and technical activities, N - Administrative and support service activities, P - Education (private sector), Q - Human health and social work activities (private sector), R- Arts, entertainment and recreation (private sector) and S - Other service activities (divisions 95 and 96).

The data published in this first release refer to enterprises in majority foreign ownership.

Definitions of variables

Number of affiliates

Number of affiliates includes all affiliates engaged in market production and which are in majority foreign ownership.

Number of persons employed

The number of persons employed is defined as the total number of persons who work in the observation unit (including working proprietors, partners working regularly in the unit and unpaid family workers working regularly in the unit), as well as persons who work outside the unit who belong to it and are paid by it (e.g. sales representatives, delivery personnel, repair and maintenance teams). It includes persons absent for a short period (e.g. sick leave, paid leave or special leave), and also those on strike, but not those absent for an indefinite period. It also includes part-time workers who are regarded as such under the laws and who are on the pay-roll, as well as seasonal workers, apprentices and home workers on the pay-roll.

Unpaid family workers refer to persons who live with the proprietor of the unit and work regularly for the unit, but do not have a contract of service and do not receive a fixed sum for the work they perform. The number of persons employed excludes manpower supplied to the unit by other enterprises.

Promet

Promet obuhvaća obračunate prihode od prodaje proizvoda, roba i usluga od strane jedinice posmatranja trećim stranama tokom referentnog perioda, bez PDV-a i sličnih odbitnih poreza. Isključeni su popusti pri prodaji, sniženja cijena, vrijednost vraćene robe, kao i subvencije dobijene od države, ostali, finansijski i vanredni prihodi.

Dodana vrijednost po faktorskim troškovima

Dodana vrijednost po faktorskim troškovima je bruto dohodak iz poslovnih aktivnosti nakon njegovog prilagođavanja za operativne subvencije i indirektne poreze. Dodana vrijednost prema faktorskim troškovima se izračunava iz ostvarenog prometa, plus kapitalizirana proizvodnja, plus drugi operativni prihodi (uključujući operativne subvencije), plus ili minus promjene na zalihamama, minus nabavka dobara i usluga, minus drugi porezi na proizvode koji su vezani za promet ali nisu odbitni, minus carine i porezi vezani za proizvodnju. Carine i porezi vezani za proizvodnju su obavezna, nepovratna plaćanja, u gotovini ili naturi koji su nametnuti od strane vlade, u vezi sa proizvodnjom i uvozom dobara i usluga, zapošljavanjem radne snage, vlasništvom ili upotrebozemljišta, zgrada ili druge imovine korištenih u procesu proizvodnje, nezavisno od količine ili vrijednosti proizvedenih ili prodatih dobara i usluga.

Troškovi zaposlenika

Troškovi zaposlenika su ukupne nadoknade, u gotovini ili naturi, plaćene od strane poslodavca zaposleniku (redovitim ili privremenim zaposlenicima, kao i radnicima koji rade kod kuće) u zamjenu za izvršeni rad tokom referentnog perioda. Troškovi zaposlenika, također uključuju poreze i doprinose za socijalno osiguranje zadržane od strane jedinice, kao i obavezne i dobrovoljne doprinose na teret poslodavca. Uključene su nagrade, dopunske nagrade, trinaeste plaće (i slične dopunske nagrade), kao i plaćanja izvršena zaposlenicima u vezi sa otpuštanjem, smještajem, prijevozom, troškovima životi i porodičnim dodacima, provizijama, naknadama za dežure, prekovremenim i noćnim radom itd. Plaćanja za agencijske radnike nisu uključena u troškove zaposlenika.

Turnover

Turnover comprises revenues calculated from sales of products, goods and services by the observation unit to third parties during the reference period, without VAT and similar deductible taxes. Sales discounts, price reductions, value of returned goods, as well as subsidies received from the state, other, financial and extraordinary incomes are excluded.

Value added at factor costs

Value added at factor cost is the gross income from operating activities after adjusting for operating subsidies and indirect taxes. It can be calculated from turnover, plus capitalised production, plus other operating income (including operating subsidies), plus or minus the changes in stocks, minus the purchases of goods and services, minus other taxes on products which are linked to turnover but not deductible, minus the duties and taxes linked to production. The duties and taxes linked to production are compulsory, unrequited payments, in cash or in kind which are levied by general government in respect of the production and importation of goods and services, the employment of labour, the ownership or use of land, buildings or other assets used in production irrespective of the quantity or the value of goods and services produced or sold.

Personnel costs

Personnel costs are defined as the total remuneration, in cash or in kind, payable by an employer to an employee (regular and temporary employees as well as home workers) in return for work done during the reference period. Personnel costs also include taxes and employees' social security contributions retained by the unit as well as the employer's compulsory and voluntary social contributions. Included are all gratuities, workplace and performance bonuses, ex gratis payments, thirteenth month pay (and similar fixed bonuses), payments made to employees in consideration of dismissal, lodging, transport, cost of living and family allowances, commissions, attendance fees, overtime, night work etc. Payments for agency workers are not included in personnel costs.

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 | Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta/E-mail: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica/Web site: www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe/Responsible persons:
Velimir Jukić, pomoćnik direktorice za poslovne statistike
Velimir Jukić, Assistant Director of Business Statistics
Vesna Čužić, direktorica
Vesna Čužić, Director

Saopćenje priredili: Bojana Cicović i Haris Buljagić
Prepared by: Bojana Cicović and Haris Buljagić

Razmislite o očuvanju okoliša prije štampanja dokumenta.
Please consider the environment before printing this document.